

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Освітня програма Соціальна робота
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “31” 08. 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи наукових досліджень
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

В Україні наукова діяльність регламентується Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність», який є основою цілеспрямованої політики в забезпеченні використання досягнень вітчизняної та світової науки і техніки для задоволення соціальних, економічних, культурних та інших потреб. Соціальна трансформація, що відбувається в останні десятиріччя у країні, загострила старі та спричинила нові соціальні проблеми. В умовах сьогодення соціальна робота оновлюється, потребує пошуку, корекції технологій роботи спеціалістів відповідно до типу середовища, особливостей ситуацій, запитів клієнтів відповідних установ. Саме тому зростають вимоги до підготовки кадрів, що вимагають якісно нового теоретичного і методичного забезпечення науково-дослідної діяльності. Формування дослідних навичок є невід'ємною складовою підготовки соціальних працівників у вищій школі. Вирішенню цього завдання сприяє курс «Основи наукових досліджень». Пропоновані рекомендації для студентів другого курсу ставлять за мету окреслити вузлові теоретичні і прикладні питання навчальної дисципліни.

Мета курсу полягає у підготовці студентів до організації та проведення самостійного, наукового дослідження. Оволодіння методикою і методами дослідження сприяє розвитку раціонального творчого мислення, оптимальної організації наукової діяльності студентської молоді.

Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК-7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК-10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

Програмні результати навчання

РН-1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН-4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН-7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

РН-9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

РН-13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

РН-23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки

3. Структура курсу (зразок)

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Поняття про науку. Її еволюція та роль у сучасному суспільстві.	Вивчити питання науки, цілі та функції.; охарактеризувати наукове дослідження; розглянути сучасні положення психології, соціології, валеології у комплексному науковому дослідженню.	Опрацювати відповідні наукові джерела.
2-3	Організація науково-дослідної роботи студентів	Розглянути поняття, особливості, цілі і завдання науково-дослідних робіт студентів; обумовити вибір теми дослідження та розробки робочої гіпотези; означити основні форми науково-дослідної роботи студентів (правила написання реферату, курсової роботи, бакалаврської	Опрацювати відповідні наукові джерела, поточний контроль (усне опитування, виконання індивідуальних завдань): періодичний контроль (самостійна робота, тестування, презентації доповідей), самоконтроль.

		та магістерської роботи).	
4	Застосування спеціальних методів у наукових дослідженнях з проблем соціальної роботи.	Розглянути соціальні методи дослідження, їх види та призначення; охарактеризувати застосування спостереження, усне і письмове опитування, експерименту.	Опрацювати відповідні наукові джерела, розробити програму власного дослідження. тестування.
5	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	Розглянути поняття, терміни галузі інформації та їх роль у проведенні наукового дослідження; охарактеризувати систему науково-дослідної інформації; опрацювати інформацію в пошукових системах.	Опрацювати відповідні наукові джерела, поточний контроль, самостійна робота, тестування, самоконтроль.
6	Рациональна організація праці в процесі наукового дослідження.	Розглянути техніку роботи зі спеціальною літературою, гігієну розумової праці і ділового спілкування в процесі наукового дослідження, умови праці та відпочинку; представити презентацію власного дослідження	Опрацювати відповідні наукові джерела, презентації власного дослідження, тестування, самоконтроль.

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	45
Самостійна робота	5
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу.</p> <p>По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 5-бальній шкалі множиться на максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 25 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення п
Семинарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів (45+5)
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>1. Білим П. А. Основи наукових досліджень : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 263 – Цивільна безпека / П. А. Білим ; Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 40 с.</p> <p>2. Ворощук О. Роль наукових шкіл в провадженні інноваційних освітніх процесів Wissenschaftliche Ergebnisse und Errungenschaften: 2020:der Sammlung wissenschaftlicher Arbeiten «ΛΟΓΟΣ» zu den Materialien der internationalen wissenschaftlich - praktischen Konferenz (B. 3), 25. Dezember, 2020. München , Deutschland: Europäische Wissenschaftsplattform. С. 70-72.</p> <p>3. Дмитрук, С. В. Соціально-педагогічні технології в туризмі [Текст]: навч. посіб. / Світлана Вікторівна Дмитрук, О. Ю. Дмитрук. – К. : ЦУЛ, 2012. – 328 с.</p> <p>4. Костакова, Л.Д. К 68 Практикум з основ наукових досліджень : [Текст] прогр. і метод. рекомендації для студентів ступеня</p>	

- «бакалавр» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі ; Л.Д. Костакова. – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2018. - 28 с.
5. Крушельницька, О. В. Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посібник / Ольга Володимирівна Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
  6. Максимович, О. В. Основи методології та методів соціологічних досліджень [Текст]: навч.-метод. комплекс для студ. напрямку 0301 "Філософія" / О. В. Максимович. – Ів.- Франківськ : Симфонія форте, 2011. – 112 с.
  7. Основи наукових досліджень [Текст]: навч. підручник / за ред. В.І.Саюк, Є.Р.Чернишової. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 144 с.
  8. Сергієнко, Л. П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи [Текст]: навч. посібник / Л. П. Сергієнко. – К. : ВД "Професіонал", 2009. – 240 с.
  9. Тягур, Р. С. Основи педагогічних досліджень [Текст]: навч.-метод. посібник. - 2-е вид., доп. / Р. С. Тягур. – Ів.-Франківськ : Плай, 2008. – 95 с.
  10. Цехмістрова, Г. С. Методологія та організація наукових досліджень [Текст]: навч. посібник / Галина Степанівна Цехмістрова. – 2-е вид., доп. Рек. МОН. – К. : ВД "Слово", 2012. – 352 с .
  11. Повідайчик О., Жиленко Р. Методи досліджень у соціальній роботі: навчальний посібник. Ужгород: видавництво ПП «АУТДОРШАРК», 2018. 164 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Ворошук Оксана Дмитрівна
Контактна інформація викладача	+380972242092 oksana.voroshchuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ➤ Лист МОН України — До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності¹¹. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ — Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhennja/</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>Відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) якщо, студент виконав завдання пізніше встановленого терміну, без</p>

	<p>попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhhenja/. Рекомендовані платформи Coursera, Edera, Prometheus.</p>

Викладач

Ворощук О. Д..

